

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Fiskeri- og havministeren

Stortingets næringskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/6277-

16. oktober 2023

Dokument 8:271 S (2022-2023) representantforslag om tiltak for å reetablere livskraftige fiskebestander i Oslofjorden

Jeg viser til Representantforslag 8:271 S (2022-2023) fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, Guri Melby, Grunde Almeland, Abid Raja, Sveinung Rotevatn og Ingvild Wettrhus Thorsvik om tiltak for å reetablere livskraftige fiskebestander i Oslofjorden.

Vi tar på høyeste alvor den miljøtilstanden som Oslofjorden er i. Dette fjordområdet ligger langs det tettest befolkede området i Norge, og er således gjenstand for mange ulike påvirkningsfaktorer. Oslofjorden har miljøutfordringer av flere grunner. Naturlig avrenning fra det meste av østlandsområdet har sine utløp i Oslofjorden. Utslipp fra kommunale avløp og avløp i spredt bebyggelse, samt avrenning fra landbruk kommer på toppen av dette. Dette medfører for høy belastning av næringsalter og partikler, som blant annet fører til oppblomstring av alger og tilslamming, som igjen har negative konsekvenser for plante- og dyreliv og mennesker. I tillegg påvirker klimaendringene miljøet og forsterker effektene av menneskelig aktivitet. Sommerens ekstremvær har åpenbart tilført fjorden store mengder partikler, næringsalter m.m. og vi har ikke full oversikt over hvor lenge dette også vil påvirke miljøet i fjorden negativt.

Den helhetlige tiltaksplanen for Oslofjorden som ble lagt fram i 2021, samt etableringen av Oslofjorderådet, har vært gode initiativ for å se de ulike påvirkningsfaktorene i sammenheng, herunder også påvirkning fra fiskeriene.

Havforskningsinstituttet har gjennomført undersøkelser som viser at tilstanden for kyst- og fjordtorskbestandene i Oslofjorden, men også lenger sør, over tid er redusert, med vedvarende høy fiskedødelighet for kystnær torsk. Undersøkelser viser også at det er

fritidsfiske som står for det høyeste uttaket av kysttorsk i Oslofjorden. Dette mener jeg det er viktig å merke seg.

For å bidra til vern av kysttorsken i sør, ble det derfor i 2019 innført en rekke tiltak. Spesielt kan jeg nevne tre tiltak:

- Forbud mot å fiske torsk i Oslofjorden innenfor grunnlinjen fra og med Vestfold og Telemark og til grensa mot Sverige. Forbudet gjelder hele året.
- Forbud mot alt fiske i 14 gytefelt langs strekningen Lindesnes til svenskegrensa i tiden torsken gyter (1. januar – 30. april)
- Forbud mot å fiske med bunnsatte garn hele året innenfor grunnlinja fra og med Vestfold og Telemark til grensa mot Sverige. Denne regelen kommer i tillegg til forbudet mot fritidsfiske med garn på grunnere vann enn 25 meter, som gjelder i hele Skagerrak i perioden fra og med 1. juni til og med 15. august.

I tillegg ble det innført tekniske reguleringer som sorteringsrist i rekefisket og større maskevidde for å sikre bedre selektivitet i fisket, for å passe på den mest sårbare og minste fisken.

I det følgende vil jeg kommentere representantenes tre forslag:

1. Stortinget ber regjeringen sørge for at kommunene gis mulighet til å opprette lokale fiskeforbudssoner.

Forvaltningen av marine ressurser skjer i dag på nasjonalt nivå. Det er flere årsaker til dette, blant annet fordi det dreier seg om levende ressurser som vandrer i havet, og som ikke naturlig hører til i en bestemt kommune. Oppgaven med forvaltning av og kontroll av marine ressurser ligger i dag hos Fiskeridirektoratet. Selv om lokale myndigheter og interesser er tett på aktiviteten og områdene og således kan bidra med verdifulle innspill gjennom høringer m.m., så mener jeg det er svært viktig å hegne om at forvaltning av fiskeriressursene skal være et nasjonalt ansvar.

Direktoratet har gjennom mange år opparbeidet seg en kompetanse og kunnskap om marin ressursforvaltning som få andre besitter. Jeg mener derfor at Fiskeridirektoratet fortsatt må være sentrale i forvaltning og regulering av fiskeressursene og at dette ansvaret ikke bør delegeres til ulike kommuner.

2. Stortinget ber regjeringen forby bunntåling i Oslofjorden.

Høsting av marine ressurser, altså matproduksjon, innebærer en viss påvirkning på naturen. Bunntåling er den eneste effektive måten å fiske reker på. Samtidig er det slik at bunntålingen i Oslofjorden og lenger ut i Skagerrak i det store og hele foregår på godt kjente rekefelt. Tålingen foregår i områder som har vært brukt til matproduksjon i mange tiår – og yrkesfisket i Oslofjorden i dag er relativt begrenset både når det gjelder fangstmengde og

antall fiskefartøy. Jeg ville derfor vært varsom med å indikere at ansvaret for tilstanden i Oslofjorden ligger hos et lite antall yrkesfiskere. Jeg vil også nevne at det gjøres et kontinuerlig arbeid med å utvikle redskaper som er mer skånsomme mot havbunnen og som er mer treffsikre med hensyn til målarten for fisket.

En eventuell innføring av et generelt forbud mot bunntåling i dette området vil innebære at den eksisterende kystrekeflåten ikke vil kunne utøve dette fiskeriet lenger. I tillegg til at det vil ha konsekvenser for fartøysiden, vil det også ha konsekvenser for aktiviteter på land som er avhengig av råstoffet, samt befolkningens tilgang på ferske reker.

Jeg mener på denne bakgrunn at det ikke er riktig å innføre et slik forbud mot bunntåling i Oslofjorden.

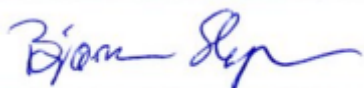
3. Stortinget ber regjeringen utrede behovet for sterkere fiskerestriksjoner i Oslofjorden og behovet for større marine verneområder.

Som nevnt ovenfor så er det allerede innført flere tiltak på fiskerisiden som skal begrense fiskeinnsatsen. Det er vanskelig å si noe helt sikkert om hvor effektive disse tiltakene har vært, da de ble innført 2019, og derfor har virket i relativt kort tid. Generelt må det forventes at synlige effekter av ethvert tiltak i komplekse marine områder kan ta tid, og dette gjelder særlig i Oslofjorden hvor mange ulike faktorer påvirker miljøsituasjonen.

Når det gjelder eventuelle nye tiltak innenfor fiskerierne, har jeg en god og løpende dialog med Norges Fiskarlag og andre fiskeriorganisasjoner om hvordan vi kan bedre bærekraften omkring forvaltningen av fiskeressursene i Oslofjorden. Jeg er åpen for å kunne vurdere ytterligere fiskeritiltak og dette er noe vi i så fall vil vurdere gjennom de ordinære prosesser.

Jeg vil avslutningsvis understreke at en videre oppfølging av arbeidet knyttet til helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden er et godt utgangspunkt for finne løsninger som kan bidra til å bedre miljøsituasjonene og fiskebestandene i Oslofjorden.

Med hilsen

Bjørnar Selnes Skjæran